

*Saulis stors pi pakša slīnās,
Laikam reit bȳš leits.
Kačalāns ap kōji trynās,
Dzejvulš saraksteits.*

SATURS

(Ontons Kūkojs)

Lobreit nu reita
Tu azarrīksts
TĀVA TESTAMENTS
DZĪSMĀ AIZEZERÁI
DZILÁ ZĪMA
RYUGTŌ DVAKA
AGRŌK, TAGAD
Cylvāks lobs

(Jūlijs Trūps)

Biernenš

(Pīters Jurcinš)

KEIŠA PŪRVIERTEIBA
PŪSOKA PAR PUTRU
ROGONU VIRĪNS
CĪLAVENIS SAIŠKI
MYUŽEIBYS DZĀSTĪ
ZĪMYS DĪNYS GAISMA

(Andris Vējāns)

VĪNA DŪMA
SNĪGŪS
SNĪGI, GODI, SAULIS RĪTS

(Diāna Varslavāne)

BALĀDĀ PAR BIĀOM

(Ramons Spaitāns)

GAIŠS BREISNENŠ
Kam cik vālu zīdi
TĀVU DZYRA
PAR GARŪ PUPU

RAUNU KA RAUNU
LAIKI MEJĀS
KROSTĀ

(Vilhelmine Urtāne)

LAIKS PASCĀT

(Ontons Slišāns)

VEIRA BĀDA

TŌDI LAIKI

PĒSACENĀ

Bolts snīgs

(Bronislava Martuževa)

Loba beja vasarená

(Konstantins Mednis)

MORTUZĀNA POLĶA

GONŪS GŌJU

VEPRA BĀRIS

MILDA I ZUŠI

(Rūdolfs Linužs)

LATGALIŠAM DZEIVÁ RAIBA

(Valentins Lukaševičs)

Vacam vaca záčá

(Ontons Kūkojs)

● ● ●

Lobreit nu reita!

Milesteiba vysod pazamūst pyrmō!

I īt tei sīnu plauṭ,

I bārnam leiksti šyupōṭ,

I sagaida paṭ tūs,

Kas vokorā par grōvi natykuši pōri...

Lobreit nu reita!

Lobreit!

Mīlō mani otkon mūdynoj

Ai slaidu pierstu, pošys sumynōtū,

Pīzaskarūt nūsveidušam byuda golam.

Lobreit nu reita!

As otkon jauns,

I sirdš maṇ gluži sprauna,

Viejs motus jauc,

I cereibys kei Līpu kolna bits,

Gon Dīva urdeitys,

Gon besa čaravōtys,

Ap munu golvu jau kuru laiku rindž!

Lobreit nu reita!

Tu otkon taida pati,

Maṇ sirdi pīpyldi ai gaismys saneišonu!

Tu azarrīksts, Tu pučá, zierná zīdenš,
Tu lelýš naatklötīs Līpu kolns,
dōrgakminš storp celá putekleišim.
Tu vysu laiku gaideitökīs laiks,
Tu mirklis spūdruma vysmalnōkijā tymsā,
Tu sorma dabasūs kei bōlýš Pīna ceļš,
jōņtōrpenš, kas Leigū naktī spulgoj!
Tu muna vīneigō, Tu muna daudzveideigō,
Tu zalta būržgola, Tu princesá zam kolna,
līpa zīdūnī, rūžōbulš, pylns mada.
Tu, ai, cik tyva maṇ, cik nūslāpumim pylna,
kei Monys Līzys smaids,
kei Engra Olimpeja!
Tu naļauṇ aizmiḡt maṇ,
ni atsamūstīs eisti,
tevī dzeivoju
Kei ciercinš acepleitī,
tevi mīloju kei eņgelš sovu kungu,
Ceļūs nūzamets, ik reitūs gauži lyudzūs:
— O breineigō, o dīviškō, o daiļō!
O skaistums myužeigōks par pučom paradīzī!
O sapyns, gaismys erys pīdzimšonys stuņdī!
Ļauṇ tevi apskauṭ,
pīzaglaust īšk tovys īškeseibys,
lai munys slōpis caurskrīnūt car tevi
Tai vīnkūp sazaauž
Kei audžu audžōs pīlūceitīs
Tautys gora pyurs.

TĀVA TESTAMENTS

Dielen, kod vaira navareišu
Patş orklam lemešus kalṭ,
Mani īlič tu vogā
Mož spiešu pa druscenái art!

Tycu, gon bȳş maň īrostō spāka
Sovā vacainī vogu väļ dzeit,
I iz valānys atžiergušam,
Ceirulám “Lobreitu” teikt!

Dielen, koč Jōņūs aizdusa mūcās
Nūnāš maň beņči iz p̄lovu
Pōrzasiežūt nu vītys vītā -
Mož prodzeišu tai keidu vōlu!

Zynu, ka p̄lauṭ navā nūplauṭ
Vysu, kas saplaucş i zīd,
Viň caur veistūšōs zōlis smōrdū
Teik maň kei sisini dzīd!

Dielen, kod golā bȳş spieceni muni,
Stotā saslīti kiuli deveini,
Dasmytū - capuri izlič tu patş
Kei sorgu pret leitu i pārkiuni.

Väl tycu – lai šlandraki keidi -
Muna myuža dareitīs dorbs
Pajimş kliepī bierneni mozu,
Paglōbş vōrpys nu pōrdeigšony...

Dielen, nazabeisṭ, naasu nu tīm,
Kas nūsvīž naspākā orklu pi molys;
Palikšu gryudā, vōrpōs i tod,
Kod vysam pavysam bȳş gols.

Päč, kod pādejō stuņdená zvanäs,
Zámeiti pōrsádz maņ pōri,
Lai tymā zámeitī dzeivōdams,
Dzeivōtu Tevī ari!

1986.

DZĪSMÁ AIZEZERÁI

Aizezerī zyrgi peldōs
Pošā viļná galenī,
Aizezerī sapni syldōs
Madarenis zarenī.

Aizezerī jauni puiši
Milesteibu murdim tver,
Aizezerī maitu mōtis
Nagaideitam durvis ver.

Aizezerī, Aizezerī
Jōntōrpeņu kōris dzīd,
Aizezerī, Aizezerī
Kōra vydā saulá rīt.

Aizezerī līksmá goldūs,
Trejdeveinūs orūdūs,
Aizezerī sōpá moldōs
Nanūleistūs leidumūs.

Aizezerī laudis staigoj,
Cyta laimi naskaužūt,
Aizezerī cylvāks smaida,
Sovu bādu mīrynūt.

Aizezerī, Aizezerī
Jōntōrpeņu kōris dzīd,
Aizezerī, Aizezerī -
Tymā zámī gribīs být!

DZILÁ ZĪMA

Dzilá, dzilá zīma
Snīgs da podušom -
A maņ jōteik sātā,
Sātā asmu svāts!

Sirdš, ak sirdš cik stypri
Ašná riti trīc,
Soltums, snīgs i putinš
Elpu aizsyt cīt.

Dzilá, dzilá zīma -
Kū bez sātys as?
Tī div kačineitis
Ceplám molku nas!

Obom stīpu zivi,
Dasu, peirāgu,
I keidu glupu páli,
Pa celám nūgiutu.

Dzilá, dzilá zīma,
Naīt pavasarš -
Viņ styklojs saulis stareni
Car lūgu ţaizjom speid!
Pa kurū kačineitis
Acim izslīkušom
Verās kei as kuļūs
Pa koponom iz sātu...

RYUGTŌ DVAKA

Tāvs, karā aizīdams,
Säja sevi tukšumūs...
Vīneigīs, kas beja jam -
Saulá reita dabasūs!

Pyrmū lūdi izsaunūt
Mīdzá acs: "Nadūd, Dīvs!"
Ūtrū lūdi izsaunūt:
"Pretinīkūs sābris šķīt!"
Trešū lūdi naizsōvá,
Trešo tāvu pošu čärá -
Voi deļ tam bej karā īt,
Lelōs varys aizstōvāt?

Krūplys auga kukužeits,
Ryugtu dvašu dvašojūt -
Tei ir tāva dvāseleitá,
Ašná pūrā nūsleikusá...

1987.

AGRŌK, TAGAD

I

Mozi bārni, lely bārni -
Vysi vušku boru gona.
Mozys māitys, lelys māitys -
Vysys pyura sagys lūka.

Sariš suni, sazvīgş zyrgi,
Saskriš sātā vīsuļvieji.
Pajukş cysys, krakšäs vōrti,
Aizrauš māitys tautu dāly.

II

Vaci veči, vacys sīvys -
Vysi vīnu vušku gona.
Vaci veči, vacys sīvys -
Vacu deči purynoj.
Narej suni, nazvīdz zyrgi,
Sātai cauri caurviejs staigoj.
Sapyust cysys, sakreit pakši,
Nōtris gaida tautu dālus.

1984.

Cylvāks lobs —
Deļ kō jys naīt iz sātu?
Vīns soka: “Kaids to jys cylvāks?”
Cyts: “Jam vīnkōrši sātys nav... ”

Cylvāks lobs —
Vaļstš lykumūs saceits: “Jys pats.”
Dažs kōpustu tauryns
Īdiej paļ kōpuru jō
Siermījā vaigu bōrdā...
Viņ parkū pasaулám nadereigs?
Aķ, aizadūmōjš nataidom dūmom!?
Cylvāks lobs.
Lai tai býtu!
Tūmār iz krystcelim lads
I sāta — bez myureiša...

1999.goda 2.febrālī

(Jūlijs Trūps)

Biernenš

Grabažu skaudzī sād,

I vysu laiž pa gaisu.

A kai sovaižōk,

Jo tik kotru dasmytū

Par vierteigu montu var saukt -

Kas paleidz

Cīlviecenām augt.

Māmenā izmysumā

Kai vysta pa pokulom perās:

Kur tōs skaudzis rūnās?

I otkon internetā

Pec lātōs Kīnys precis verās...

Nudi, itā vītā vōrds spieceigs -

Voi grabažu skaudzī var

Izaugt cylvāks jiedzeigs?!

(Pīters Jurcinš)

KEIŠA PŪRVIERTEIBA

Keiss ir sirdeigs, keiss ir oss -
Vairōk dyžons mozōk mozs.

Upis krostā gonōs zūss -
Keiss jau verās sazabūzs,
Leiču plovā grīzā grīz -
Keiss iz sōna apzasvīž.
Maileiti jys skaļbūs dzeiš,
Nūgiuš i kei klocku reiš.
Viļteigs kōseitš izlykts jam, -
Tys gon dūmōts asaram, -

Tik patš pyrmīs daskrīn keiss
I ar vysu sliku reiš.
Redž, kur keiseitš tyrynoj,
Žaunys saulī vyrynoj.

Izbūzs acš - tuids strups i zaļš
Prosōs nabogs atpakaļ.

PĀSOKA PAR PUTRU

Vepris ásti treisynoj -
Tai sáv laiku eisynoj.
Kävái lytkys sveist,
Tāvam iuzys pleist.

Mōtá jūstu darynoj -
Tai sáv myužu garynoj.
Gryuds iz syuda sāts,
Dzeds nu jumta lāc.

Biza putra plepinej,
Vaca bōba sepinej.
Zierņu kotlys vard,
Gonu bārni pard.

Niu maņ jiusim jōsoka:
Golā muna pāsoka.
Stōstiejums bej gryuts -
Vādars putrys ryuc.

ROGONU VIRĪNS

Kotlā plepinej i guļdz
Vierša pirškaulş, kozys žuļkts,
Ōža pauti, keilá byuds,
Babys lyndraks, dzeda syuds.

Pīād, vyrys - vādars ryuc,
Paryuc, pakūrc - palīk gryuts,
Paspryuk valī - pīdzymst smuts,
Pīrá spolvōs, kryutežš gluds,
Ūlys lelys, kotrā puds.
Áļnis līsmom pylns vyss skuts.
Taidā skutā nav väļ bȳts.
Edz, kū dora dzeda syuds!

CĪLAVENIS SAIŠKI

Suneitš anekdotus stōsta,
Slūta sātys slīksni glōsta,
Klāva pakšš pret sauli smejās,
Bezdeleigys laidelejās
    I zam bolkys dublus klejoj.
    Mōra rūzjom palnus sejoj.
    Sātmalš zyrga ástī verās —
        Drusku turīs, drusku sverās,
I iz stūpu pūdi maukti,
Pavasara bolsu sauksi.
Dreiž ap rasnim mōla pūdim
Danču placs bȳš spraunim ūdim.
    Cīlova nu saulis rīta
    Krōsys nas i sīn pi mīta.
    Oi, cik skaiški, oi, cik skaiški
        Itī cīlavenis saiški.

MYUŽEIBYS DZĀSTĪ

Sajuka olūti,
Napaseņ rostī.
Palyka pušcelā
Gaideitī gosti.

Izdaga pučeitis,
Nūveita dāsti.
Sabruka pogrobi,
Myužeibys dzāsti.

ZĪMYS DĪNYS GAISMA

Tei gaisma krāslainō,
Kas zīmys dīnai vaigā,
Kai sudobrs apsyubiejš lájī leist
Väl pučis bōlgony
ap munu mōji staigoj
I verās pīsnygušūs dabasūs.
I kaunūs as
ai bezmīgu i mīgu,
I koponyas nu zvaigzņom
lājī kreit.
Ka prūtot jiuş
nu acim nūtraukt̄ snīgu —
Tū cīži vajag pučom izstōstāt̄.
Tei gaisma zaltainō,
kas zīmys reitam vaigā, —
Tei pavasarī
otkon vosys dzeiš.
Jau kōrkly īsōrti
ap munu mōji staigoj
I verās pīsnygušūs dabasūs.

1992.

(Andris Vējāns)

VĪNA DŪMA

Tik vīna dūma, tik vīna
Kai rudzupučá maņ zīd;
Vīnolga, voi atīt dīna,
Voi prūjom aiz mežim īt.
Maņ gribīs, lai zámá tevi
Kai vōrpu iz stībra tur:
Tu jai taidu skaistumu devi,
Ka cytur naatrasť nikur.
Tys cauri vosorom vizäs
Kai saulá i mienesnīks,
Plaukš mozmáitys zalta bizjōs,
Kod irbeitá rugaitī kligš.

SNĪGŪS

Snīgi, snīgi, vacī draugi snīgi
Tyvōk Zīmyssvātkim mani vad,
Zalá, jauna ágleitá iz placa
Treju Kungu dīnā zvaigzni mat.

Sorgōšu leidz pošam Aizgavienám,
Pīspīssu ik stareni pi kryutş,—
Dzierdeišu, ka jau aiz Palnu dīnys,
Pyupuļneicu gaidūt, ryuči ryuc.

SNĪGI, GODI, SAULIS RĪTS

(TRIOLETI)

1

Kur tik verīs, kur tik áj,
Vysur snīgs i zīma —
Bolta rūta pasaulái.

Kur tik verīs, kur tik áj,
Zvierbulš čīpst i suneitš ráj:
»Atskrīn gostūs cīmā!«
Kur tik verīs, kur tik áj.
Vysur snīgs i zīma.

2

Maņ nav nikō. A vyss ḥaiz beja.
Kai sapnám spōrni auga klōt,
Nu mīlesteibys plauka dzeja!
Maņ nav nikō. A vyss ḥaiz beja —
Bez osorom i grumbom seja, —
I placis, kur pīzaglaustīs: »Mōt!«
Maņ nav nikō. A vyss ḥaiz beja.
Kai sapnám spōrni auga klōt! —

3

Ar godim nav nikaidi jūki,
Kai viejputini auļoj tī:
Tá lopys plaukst, tá kailly kūki.
Ar godim nav nikaidi jūki
Tī zaļoj väļ kai seipullūki,
Tá solst kai lauki snīgōtī.
Ar godim nav nikaidi jūki,
Kai viejputini auļoj tī.

4

Táv baiš nu vacuma? Nu nōvis?
 A mož nu namiersteibys baiš,
 Kod suplōk dzeivī smuti stōvās?
 Táv baiš nu vacuma? Nu nōvis,
 Nu Laika nažieleigōs plōvis,
 Kur nabašnīkim pyldōs gaiiss?
 Táv baiš nu vacuma? Nu nōvis?
 A mož nu namiersteibys baiš?

5

Nav väļ muna dzīsmá golā,
 Nav väļ nūkritš pādejs snīgs —
 As väļ atsilšu nu sola.
 Nav väļ muna dzīsmá golā,
 Napalikšu celá molā:
 Cepli kurynōt - lels priks!
 Nav väļ muna dzīsmá golā,
 Nav väļ nūkritš pādejs snīgs.

6

Snīgi, godi, saulis rīts —
 Vysus kūpā līku,
 Lai plaukst myužš kai lynu zīds,
 Kuru vātrys nanūtrīc.
 Putnu ceļu pōri līc
 Nakts ar mienesnīku.
 Snīgi, godi, saulis rīts —
 Vysus kūpā līku.

(Diāna Varslavāne)

BALĀDĀ PAR BIĀTOM

Iz strūpu lidoj biteitis,
Dīndīnā madu nas,
Leidz atīt rudinš - lapkritis,
Vyss apleik slápns i vāss.

A bišu sātā sauleitā
Väl reitūs sylta lāc:
Ād madu jaunō paaudzā
I nazyna, kas vacs.

Ir tronim nūlamts liktinš sovs -
Pa laikim dzeivá zalá,
Kod bišu mōtái pōrlūkōt
Šū vaļsteibu nav valis.

Jei bišu symtim dzeivi dūd,
Ceļ dreižōk tōs pi golda:
Jai vīnai iztycāts šys gūds,
Taids lykums strūpā volda.

Ir dorba biātom liktinš eiss -
Gryuts nesīnš, nabīt vacom...
Jōs narādzās vairs sauli dreiž,
A kannenis tikš jaunom.

I cylvāks narādz biteiti,
Kas kreit pi sovys nostys:
Mads lyupōs, zūda dūbeitī
Nu myuža naparostō.

Viņ pučis pīmiņ labdaris,
Jūs skūpstus, pādu svoru...

I audzej seikys sieklenis
Ai bišu čaklū goru.

(Ramons Spaitāns)

GAIŠS BREISNENŠ

Pret gaismu viļņoj ezerenš,

Ik viļnām saulis vaiņucenš.

Zalš nīdrōjš nazkū mīly šveikst,

Par krostu bārza sveicīnš leikst.

Stōv lekminī stolts svietelš seits,

Kai dzīļu dūmu pīpiļdeits.

Seņ vaicōts mīrs. Kam oplom skriņ!

Vyss dailīs tá jau vīnuvīt.

Bez vōrdu sazatykuši

Māš leiceitī, kur beja Dīvs,

Iz gaišu breidi garom gōjš,

I pelieceibu aizskolōjš.

Kam cik vālu zīdi, astreņ, mōs,
Voi ta nazyni — kūss tevi solna?!

Tei — tu īzaklausi beidamōs —
Izkapti jau tacynoj aiz kolna.

Pavasarš dreiž izsmōrdoj i veist,
Nu tō krōšņuma kas palic̄ šudin?

Asu zīds, kas solnys nazabeist,
Sovu pylnzīdeibu snādzu rudiņ!

TĀVU DZYRA

Ols ryugst maņ vāļ nu tāva mīlom,
Vāļ vacai bucai steipa tur;
A dzyra tei, kod skrūzī īlāj,
Daudž dzeivis stōstu ausīs bur.

Iz vacūs ticiejumu spōrna
Var pazacālt kai vonodzāns.
Lai lájī krākoj malnō vōrna,
Lai plieš nadrauga atsadzāns!

Tū tāvu-tāvu recepturu,
Kas vuica, kai pi kubla stōt,
Leidz šūdīnai as gūdā turu,
Tū munam dālam pōrmontōt.

Tai ejmu, sovu ceļu īdams,
Klōt styprynōtōjs — spāka kauss;
Vāļ grybātōjim lasi līdams,
Kas lobvieleigs, tys nanūskauzs.

PAR GARŪ PUPU

Cylvāki ir vysaidiski,
Ir ar taldi — naļaudiski.
Runovam i pōrrunovam,
Vīna olga — jys pa sovam!

Itaidu mādz saukt̄ par glupu —
Dūmōjš audzāt̄ garū pupu!
Dabasūs šam izkōpšona,
Spāka bȳškūt̄ gonum-gona.

Saleidzynōt̄ grib̄s ar zāmi,
Kaidi Dīva pagalmeni...
Kū tu taidam īstōsteisi,
Moti gari, prōti eisi.

Lai jau kōp ar vysom dāpom
Dabasūs pa gaisa traþom,
Pakōpš, pakōpš, nūzažauš,
Verīs, väļ i koklu lauzš.

Cik var nást tī pupys zori,
Izkusṭ̄ var nu korstīm storim.
Augšā vōrgō zámis mīsa
Iztvaikōš — tik gors nu vīsa,
Sveļmī i nu dabas-leita
Dväslá var tikt̄ pōrkauseita.
Kam iz soltū zāmi grīztīs,
Var pi Dīva ceplá spīstīs!

Lai jau teik tei vīta jam —
Naļaudiskam cylvākam...
Mȳsim tá kai zámis blaktim
Mīreigōks bȳš mīgs pa naktim.

RAUNU KA RAUNU

Veiti grūži, dūbta silá,
Paraudzeits i pokovs kalṭ.
Sakrauts dieļu blōčš kai pilá,
Tryukst väl dziernovu, kur malṭ.
Bȳš i tōs. Cik daudz tūs lītu,
Krovoldu seņ gonum-gon.
Lai acš táv pi zámis sītu.
Kūrla ausš, kur īlyudz zvons.
Sovā daudz-tureibā verūs —
Voi tys vyss tá vajdzeigs man̄?
Tai kai dodzš tam pīzačerūs,
Pasaulš manī naīskan̄.
Vyss muns — nalīta voi līta.
Švōrbojās prōts tai kai ļumsts,
Dvāslá sīta kai pi mīta,
Nazkas īskā grauž i skumst.
Kryutežš gryuši nūzaputá,
Kai bez monta iztikṭ var...
Tys kai pīlaulōta bryutá —
Mila vakar, aizvakar.
Kō tá gudrōṭ! Kōjis aušu,
Tai jau ilgi vōvulōts.
Spļaunu sauvī — tōlōk raušu,
Pylns pyurs väl nav manim krōts.

LAIKI MEJĀS

Seņōk dorbi škeirōs veiru lūkā,
Laiks niu prosa sīvom varu dūt:
Prasšūt grūžus turāt styngrōk rūkā,
Cikom veči krūgā rōpojūt.

Munejō gryuž kōji bikšu storā,
Pagrōb celá-rotu atslāgys.
Bārnautus, veç, izkar kūka zorā!
Programeju: jōveic šys i tys!
Zynu, táv jau protā vacōs blienis,
Aci nabūlaj iz kaimiņ-pusi!
Gon maņ vörät, mozgōt, staigōt sienīs,
Laiki paver jaunus apvōrkšņus(i).
Aizdrōz šei kai rogona ar slūtu,
Atvodom viņ nūsmirdz izpyutiejs.
Tai tōs lītys. Siedi, veceiļ — kū tu!
Sertificeits sātā paliciejs...

KROSTĀ

Padebesş kai pučis līsma —
Blōzmá zīd,
Kam tei syltō vokordzīsmá?
Azars dzīd,
Viļneitş laičīneiti leigoj,
Saulá rīt,
Dīnys smōrds ar väsmu steigoj
Vīnuvīt.
Kam táv myužam sovōs gaitōs
Skrītiņ skrīt,
Pavāroj, kai mienesş spaitoj
Mozulīt.
Kūpā sudobru ar zaltu
Taisōs līt,
Kab deļ sevá tu tū smaltu,
Pūrmalīt.

(Vilhelmine Urtāne)

LAIKS PASCÄT

Vōrds, kas paleidz augšancāltīs,
Ir kai reita gaismys stori,
Olūts, kimā veļdzi smāltīs -
Vōrds, kas paleidz augšancāltīs.
Säsim vysur gaišys dūmys:
Lobī gori — más tī asom.
Pasoki, kas tevi nūmōc?
Rōdi gryutumu, kas nasams.
Kō deļ tav ir skumjis acīs?
Voi deļ tō ka naktīs raudi?
Vōrds, kas laikā napasaceits,
Ir kai devalveita nauda.

(Ontons Slišāns)

VEIRA BĀDA

Eh ci, je drittvai ci!

Runoj tá i runoj tī —

Muna sīva pasōkusá

Värtīs šnába mierenī.

Eh ci, je drittvai ci!

Kōja tá i kōja tī —

Muna sīva padzārusá,

Sāstōs cyta kliepeitī.

Eh ci, je drittvai ci!

Rūka tá i rūka tī —

Muna sīva apreibusá,

Īt ai cytu škiuneitī.

Eh ci, je drittvai ci!

Bāda tá i bāda tī -

Muna sīva pōrdzārusá,

Nūsleikusá kipeitī.

1997.

TŌDI LAIKI

Tōdi laiki dagōjuši;
Puiši sytōs, māitys karōs,
Vacī-tāvi, vacōs-mōtis
Serialus nakṭom várōs.

Tōdi laiki dagōjuši;
Maizá dōrga, krutka lāta,
Tāvu zámis teirumeñūs
Usná aug - ni kulta, sāta.

Tōdi laiki dagōjuši;
Daži kungūs ītykuši,
Bīzim mokim palykuši —
Nu gryb valdāt, nu gryb škałdāt.

Tōdi laiki dagōjuši;
Semkys splauda, seksu bauda,
Nagryb moksōt, nagryb strōdōt,
Gryb tik politikā bōdāt.

1997.

PĀSACENĀ

Aiz trejim kolnim,
aiz trejim cīmim
trejs upis tak.

Aiz trejim kolnim,
aiz trejim cīmim
trejs tylti pōri uþom —
ceļu vad.

Aiz trejim kolnim,
aiz trejim cīmim,
aiz trejim tyltim
ceļš lelu leikumu
ap jyuru mat.

A jyurys vydā
iz akminá
vīna gaiša svácá dag.

Vīna svácá
gaismu mat
celá vydā aiz leikuma...

Ap tū gaismu
trejs bōleni
trejs dīnenis,
trejs naksnenis
kolta mōsys asarenis —
izraudōtys škirūtīs
nu bōleņu — karaveiru...

2001.

●   ●   ●

Bolts snīgs!

— I celá putekli ir aizmiersti...

Bolts snīgs!

— I dubļu lipeiguma narādž...

Bolts snīgs!

— I passaulš teireibu jou parādž...

Bolts snīgs!

— Voi acīs mīgs? Voi zudusá ir atminá?

Bolts snīgs...

— Kaisds priks! Kaisds priks par vysu tū,
Kō narādž...!

(Bronislava Martuževa)

●   ●   ●

Loba beja vasarená,
Saulis nažälöja,
Opolom(i) laseiṭom
Madu tacynōja.

Loba beja vasarená,
Tik viň na da gola:
Izmiercäja, salauzäja, —
Mižu nav deļ ola.
Jau Mārteni mūdynōju,
Kam nacälá tyltu.
Aizgōdōju maizis cápł, —
Navā rudzu myltu.

Voi ap Katri, voi Andrivu
Snīga sagaidäsim?
Ässim maizi svešu captu,
Sovys natieräsim.
Zvaigzná zīmys dabasūs —
Leita nūmozgōta.
Ejmu svātkim áglis cierstu —
Nūmyuk ciervş nu kōta.

Áj, mōs, nabādoj,
Pōrdzeivōsim vysu!
Ka da sātai natiksim,
Leissim tá iz cysu.

(Konstantins Mednis)

MORTUZĀNA POĻKA

Tupu rōpu tāva sātā

Īzavieļu kulasātā.

As ar Prani, jei ar mani —

Nūdávám más lelu skani.

Bolta kävá strupu ásti,

Tei bej loba mōlu vāst.

Jauna īnaita kuplu prišķu,

Tei bej loba pyunī nāst.

Čorts ar Zoli doncoj poļku,

As ar Prani tūpaļ daņci.

Doncōtōjim golva grīžās,

A jī tikai tōlōk svīžās.

Grīž Prani Pīterš vysu nakti,

Sirdš kryutīs syt jīm strauju takti.

Tei poļka Pranái ļuti pateik,

Lai ari naktim gulät nateik.

1945.

GONŪS GŌJU

Gonūs gōju - kaņci grīžu,
Dagunu iz augšu rīžu.
Daņci vežu tai kai spūlā,
Najauču nivīna sūlā.

Sagaidieju mārgys godus
Apcīmōju vysus rodus.
Sōču spīgelī as värtīs,
Mierätīs i bīži svärtīs.
Sōku prasāt lobam svōtam:
Meklāt veiru maņ pa prōtam.
Īdevu jam kraklu garu,
Zōbokus bez cyukys saru.
Veirenš tyka maņ iz gūda,
Poša palyku kai būda,
Vysus dorbus veirs maņ veicá,
Mani slaväja i teicá.
Nav jau labi liki svori,
I ar veiru sōcās spori:
Pa kreisi kōja sōcā vilkt i
Milesteiba sōcā dilt.
Aizgōja jau veirs nu manis
Pi tōs systōs sābru Pranis...
Tagad tik ar sovu prōtu,
Iztikšu as i bez svōtu.

VEPRA BÄRIS

Veiri sagōja vepri kauč,
Sprīdā, kai tū dūrēt voi sauč.
Kai vacōks, Fraņuks puišim soka:
»Nikō nav tá taida troka.
Leons, Alusš kōjis tur,
Izidorš tam kryutīs dur,
Jezups, Mikelš guni kur,
Alberts, Ignats duņčus losa
I vepram mīsu boltu kosa,
Kōjis apgrīž vepram Bronš,
Iudini tá pīnāss Stonš.
Vepram koklu atgrīzš Modiks,
Vysu pōrejū veikš Odiks.
Vaļuks Adai oknys nāss,
Kas dorams ar tōm — gon jei prass.
Saimnīks zyna, kū jam gōdōt,
Lai var veiri gūdam strōdōt.
Tagad čársimäs pi lītys
Liksim vepreiti pi vītys.«
Divi pudi vepris svärá,
Pīcys dīnys bärīs dzärrá...
Cytī dorbi beja molā,
Cikam vepris beja golā.

1998.

MILDA I ZUŠI

Vysi mīloj sābru Mildu,
Jei ni ar vīnu naceļ kildu.
Par sovu dzeivi tai jei stōsta,
Kod kaimiņ-Jōnám ceļus glōsta:
— Kai tik Rāznā saulá grymst
I lieni īsōk vokors timst,
Tivlen as iz Rāznu speru
I tūs glumūs zušus keru.
Zutš tys ir kai teirīs ūksts,
Vaicoj, kur ir zierņu pōksts.
Saunu as tam murdu priškā,
Draudzeņ, lein tu tymā īškā,
Izbeidž, glumīs, ūvātīs,
Leiņ maņ pōrtā žōvātīs.
Izasokūt lūti maigi,
Teik maņ vysod zuši svaigi.
Cytus draugus dzonoj, ker:
Atjem murdus, zušus sver,
Protokolus Paura roksta,
Dažus pať ar vāzu boksta.
A sīviši jau nav tik glumi,
Lai bez dorba sajimt tumi...

1998.

(Rūdolfs Linužs)

LATGALĪŠAM DZEIVÁ RAIBA

Latgalīšam dzeivá raiba,
Tai kai cyuku pupys zīds:
Tá pi dīva-golda dūdās,
Tá iz krūgu ļustätīs.

Dīvs ar valnu raun iz pušom.
Kur lai nabogs mīru rūn —
Laikam dereibys tīm slāgtys,
Kuram latgalš rūku dūn.

Godōs - latgalš īt da spovedš,
Sirdš kod osorōs jō sleikst;
Tik kū krysta zeimi pōrmets,
Īt iz krūgu nūsvineiț.

Dzeivá nastōvās iz vītys,
Liktinš soka – atīš laiks...
Kur ža dväselái bȳš liktīs,
Ka Dīvs i valns tōs napasaukš?

(Valentins Lukaševičs)

Jaunam jauna jauneiba,
Vacam vaca záčá.
Apvylkta iz kairū pusi.
Izleids lelýš piersts.
Zam tō noga ašnis.
Iz kōjis izkōpš zyrgs.
Tys bez zūbim, oklýš.
Pi zyrga aizmiersts orklys.

2020.